

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnyje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klěž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Sserbske njeđželske kopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

16. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Jena duscha w Božej šchrějěrni.

(1. Král. 17, 17—24.)

„Wotkach je mjecz a domach je šmjercz mje wudowu šćinila“ — tak škorzi w šrudnym kherluschu Jeremiašowym (1, 20) Jerusalema, to kralowske město, dla šabitnych šwojeho luda. Tež w našim ludu — kelko žarowaznych we wudowinej drascze, kelko wošamoczonych wot špoczatka wójny šem, kiž šu muža šhubili, k temu šnadž hišće tež jenicžkeho šyna, a w kotrychž ercže šo nětko hnujaza škoržba wobnowi: „Wotkach je mje mjecz a domach je mje šmjercz wudowu šćinila.“ Wudowa — ach, kajte njeje to šrudne šłowo! Wo wudowach praji štary kherlusch w našich špěwarškich: „Wjetšcha šrudnosć njeje žana na ščěrošim šwěcže tu“ (415).

A tola škoro žadny šchtant njeje, kiž by w pišmje bóle čžeščeny byl, džžli šchtant wudowow, a tež w tym pokazže šo lubosć a dobročiwosć Bóha, našeho Šbóžnika. Šakon a profetojo šu polni tajkich wuprajenjow, kiž wudowu šakitaja a jich šanicžerjam a potłóčžerjam Boži hńew a khostanje hroža. W psalmach šlyšchimy pschězo šašo šłowa, kaž te: Wudowu a šyrotu šastara Bóh; wón šastupuje wudowu; wón je nan šyrotow a šudniš wudowow. A kajki dolhi rymt pobožnych wudowow štaji nam pišmo pschěd woczi, na kotrychž je Bože wošebite špodobanje wotpoczowalo! Na dweju pokazuje naš džženšnišcha njeđžela žple wošebje. W džženšnišchim šćenju widžimy Nainštu

wudowu, kotraž tak šrudna ša kšchězom šwojeho jenicžkeho šyna štupa a kotrejž šnjesh Jesuš niž jenož šyna, ale šebje šameho dari. A štarotestamentiški tekst džženšnišcheje njeđžele wjedže naš do doma tamneje wudowu, wo kotrejž šnjesh Jesuš we šwojim w Nazarecže džeržanym předomanju praji: „Wjele wudowow běšche w šfraelu w Šeliašowym čžaku, jako njebjeka šamknjene běchu 3 lěta a 6 mėšazow, a k žanej tych šamych njebě Šeliaš póšlany, khiba do Šarepty w Šidonskej k jenej wudowje“ (Luk. 4, 25. 26). Na tutej wudowje je šo Boža lubosć wošebje pschěkrašnila, tak šo je š psalmistu prajicž wuknyla: Wty mamy Bóha, kiž pomha, a šnjesa šnjesa, kiž wot šmjercže wumóže (Pš. 68, 21). Šladajmy, tak je to pschiščło.

Šarpath abo Šarepta, kaž w šesuwšowym čžaku prajachu, rěka na šerbski tak wjele jako šchrějěrnja. Šacž šu tam šłoto abo šlěboro šchrěli, hacž šu tam hamory byle ša kšopor abo ša želešo, to njewěmy, ale to widžimy šjawnje: tale wudowa tu dyrbi pod hamor Božeho domapytanja, tamne šnjeshowe šłowo, pschěš profetu šesajaka rěčžane, dyrbi šo nětko na nej dopjelnicž: Ša čžu tebe wušchrěcž a čžu čže wurjedžicž w pježu hubjenštwu. Šschetož nowa tyšchnosć běšche na nju pschiščla. Derje, štarosćže teje žiwnosćže to wjazny njeběchu, kiž šo wo jejne durje kšapachu. Wuka w hornyku hišće njebě šjedžena a wolij w karanje hišće njebě šaprašnył wot teho dnja šem, hđžež bě Šeliaš k nej na šospodu šašchol. A niž jenož čželo, tež duscha běšche w tutym čžaku šwoju dobru

pastwu a zyrobu męła. Pšchetož Heliáš, tutón prěni mišionar mješ póhanami, wón njeje mjelczał to poltsecza lęta, kotrež je tam pola teje wudowny pšcheywał, wón je jej prajik, czeji wotrocžk wón je a fajtemu knjezej wón słuži. A o! kať je wona pošluchala, hdyž je jej powjedať wot teho jenicžkeho žiweho Boha, kiž je wschitke wězy stworik a wschitko sđzerzi a wodži po swojim dobrym spodobanju a bjes kotrehož wole žandyn włósk s nascheje hlowny njepadnje; kať je pošluchala, hdyž je jej powjedať wo tych dživnych puczach, po kotrychž je Bóh swój wu- swoleny israelski lud wodžil a wo tych huadnych wot- pohladanjach, kiž wón ma se wschěmi ludami na semi; kať je pošluchala, hdyž je rěczał wo pšchichodnym Měšiašu, kiž hadej hlownu rostępta a kiž ma s Abrahamo- weho šymjenja a s Dawitoweho doma pšchicěz k sbožu žyłego šwěta. Sawěšcze, to běšche žohnowany czaš sa tu wudowu, czaš cžicheho męra a wolschewjenja.

Alle czašy njepšchetorhnjeneho męra a derjehicza njejšu dobre sa cžlowjeka, a Bóh šo šam hižom sa to stara, šo pola naš na męrne, pokojne czašy tež sašo wichojojte czašy pšchicudu a na lubošny wotpocžink we khlódku palata horzota. Tak dyrbi nětko tale wudowa jow po wschěch wolschewjazyh šhonjenjach Božeje lubošcze do Božeje schkre- jetnje. Pšchetož jejny šyn, ach, jejne jenicžke džęczo, jej dwójzy drohe po mužowej šmjerczi, jej tři krocž drohe po tym dživnym sđzerženju we hlódknej nušy, wón sšchori, a šchoroscž spochi pšchiběra, s šchoroscžu pak tež macžerňa staroscž a štyšnosč.

A cžomu dha tola nětko? Čžehodla tole cžęzke špyto- wanje? Haj, cžehodla! „Špytowanje wuczi na šlowo kędžbowacž“, praji profeta Jesajaš (28, 19). Tu mašch wotmolwjenje na tajke cžehodla. Špytowanje dyrbi naš něšchto wucžicž. Njesbožowni ludžo, kotšiz wo tym nicžo njewjedža abo wjedžicž nochzedža, kiž męnja, šo šu šchto wě kať mudri, hdyž praja: „Wschitko je pšchipad, jeneho trjehi tať, druheho hinať.“ Njesbožowni ludžo! Šchto budža cžinicž, hdyž šo tyšchnoscž pšchiblizuje? Šsnadž špytaju sabycž a wottšascž, kaž wjele jim možno je; hdyž pak to wjazy možno njeje, dokelž tyšchnoscž pšchi- běra a kaž šylny wobronjeny muž na nich dže a jich daji, potom — haj, potom budža sadwělowacž. Nje- sbožowni pak šu tež cži, kotšiz we šwojej tyšchnoscži nicžo druhe njenawuknu, hacž jenož to, šo je wschitko sachodne a knicžomne, njewěšte a njedokojane. To wschak je sa- wěšcze wěrnó, ale šchtož nicžo druhe njewě, hacž jenož to, tón je a wostanje hubjeny cžlowjek.

Ně, něšchto druhe dyrbi špytowanje naš wucžicž. Šchto dha? Na šlowo kędžbowacž, mjenujzy na Bože šlowo. Nětk drje je biblija wulka a toľka kniha, hdyž jich wjele tyšaz šlowow Božich steji, ale wschitke šo šjed- nocza k temu jenemu šwědcženju: šo šmy wschitzny šhubjeni cžlowjetojo, šo pak možemy wumóženje namacž pšches Božu huadu. Na tole šlowo wuczi naš špytowanje kędžbowacž. A jenož luta luboscž Boža je, kiž čže nam pšches špytowanje wutrobu, woczi a wušchi wotewricž, šo bychmy wopomnili, šchto šo k naschemu męrej hodži.

To špytowanje pšchiběra, tón šyn wumrje. Ach, to wschak je wschudžom, hdyž prawa nanowa abo macžerňa wutroba bje, njewuprajna boloscž, hdyž jene s jich džęczi wumrje; to je pšchezo, jako by kruč jich šamšneje wutroby šobu prjecž šchol. Alle kať wulka hacle je staršheju boloscž a rudženje, hdyž je to mręjaze džęczo jeju jenicžke

džęczo, jeju jene a wscho, jeje jenicžke wješele, troscht a nadžija. Tu pšchewobroczi šo potom žiwjenje kaž do puscžiny, ach haj, do praweje puscžiny, ale tola do puscžiny, hdyž čže tón Anješ naš setkacž. Šchtož šo tu šhibuje pod jeho wschedomóznú rukú, šchtož ponižnje to wschelake pšchibójštwo wušnaje, kiž šo tať lohzy runje s džęczi cžeri, šchtož šo k temu pšchewědži, šo može prajicž: „Anješ, hdyž ja jeno tebe mam, dha ja nicžo njerodžu wo njebeša a wo semju“, tón potom tež šhoni, šo je tón šwěrný Bóh jemu jeho najlubšhe a najdrožšhe jenož k temu wšak, šo by šo jemu šam dať sa jeho naj- lępšhe a najdrožšhe kublo. Nunje mręjaze džęczi šu hižom wjele tyšaz staršchim wodžerjo a pošasowarjo k njebešam byle. — To šhoni tež tale wudowa; tež jej wumrje jeje džęczo, jejna jenicžka nadžija a šepjera na starý džen. O kať cžęzke bę to!

Kať sadžerzi šo nětko ta žona w tajtim šwojim špyto- wanju? Tak šo je widžecž: wona je kędžbowala na to šlowo Bože, kotrež je wot Heliáša štyšchala. „Ty mužo Boži, šchto mam ja s tobu? Ty šy kę mni pšchišchol, šo by na moju ščoscž špomujene bylo a mój šyn morjeny byl“, tať wona škorži. Wona čže prajicž: Ach, k cžomu šy ty tola kę mni na hospodu šaschol? To mam nětk s teho, šo je Bóh na moje hrěchi špominat; pšchetož ty šy mi teho šwjateho Boha do doma pšchiwjedť, tón je mi do mojeje wutroby a do mojeho žiwjenja nuts pohladať se šwojim pšomjenitym wócžkom a je mój hrěch widžak. A nětk žada wón sa to moje jenicžke džęczo wote mnje. Nětko je šmjercž šo kę mni do doma łamala. O ja cžuju, haj, ja wěm: šmjercž je hrěchow mšda.

O šo bychmy wschak my, kiž šo šchewšcžijenjo mjenu- jemy, pošluchali, šchto jow tale póhanka praji, šo bychmy šo hanibowacž wuknyli, hdyž pšchi kóždym horju, kotrež naš potrjehi, cžinimy, jako by naš něšchto zuseho nade- šchlo, abo morkotamy a škoržimy: Ša njewěm, kať to tať, šo šo runje mi tať dže; ja šym tola pšchezo mojemu Bohu šwěrný byl a njejšym žanemu džęcžu ženje nicžo šleho cžinik. — Šlajcze, tale póhanka žonška ma wjazy pošnacža wot Božeje šwjatoscže, šnaje tež šwoju šamšnu wutrobu a žiwjenje lępje, hacž wjele šchčęznych šchewšcži- janow. Wona wě: Bóh je šwjaty a prawy a ja šym hrěšchizja; wona wě a cžuje: Šchtož cžerpju, to šym sa- šlužik; šchto morkotash, o dušcha? (Šhěrł. 419.) — A teho dla, dokelž šo šama tať pšchew Bohom šhibuje a ponižuje, ma Bóh na nej dobre spodobanje. Bóh je šwoje huadne wotpohladanje pšches to špytowanje na nej dozpiť, wón može jej nětko šwoju krasnosč widžecž dacž. Wudowiny dom, prjedy šchula cžęzkeho špytowanja a šchkrejetnja Boža, pšchewobroczi šo nětko do męstna, hdyž Bóh jej šwoju krasnosč widžecž da. —

Šlaj, tu šedži ta žona se šwojim mormym šynom na klinje a plaka, plaka na šwojeho šyna šmjercž a na hromadu šwojich krejčętwjenych hrěchow a njewě, kotra rana ju bóle pali we wutrobje. Tak wona šedži a pšchew nej steji profeta šam hluboko hnuty. Wona škorži jemu šwoju žaloscž. Šo by wona pšchi tym šebi hižom na- džiju na to cžinila, šchtož potom wopravdže šo šta, wo tym wschak njemóže žana rěcž byč. Alle kať dživno bu jej tola hižom k wutrobje, jako Heliáš se špodživnym šynkom šwojeho hłóša wuwoła: „Daj mi jow twojeho šyna!“ a to šymne cžęlo na šwojej ruzny wša a s nim horje džęšhe do šwojeje komory. „Šchto tež wón tola

chze?" tak so prascha jejna tschepjetata wutroba. A Heliab so wjedzische, schto chzysche.

Derje, tak dolho hacz swet stejesche a ludzo na semi bydlachu, njebe so hischcze sapschalo, so by hdy zadyu mormy saso woziwik. Ale Heliabej, jako won so sam pschi bebi rudzesche, bu jeno na jene dobo zyle weste. Won sposna, so je Boza wola, so by tutej wudowi pomhane bylo, so by tale ponizna duscha se swojeje tyschnoscze wumozena byla, dokelz be wotpohladanje Bozeho domachpytanja na nej hizom dozpite. Tale westosc, kotraz so Heliabej psches Bozeho ducha dosta, besche tak wulka a mozna we nim, so netk zane sadzewanje wjazh sa njeho njebe. Won wjedzische: ton holz dyrbi saso woziwic, won pak tez wjedzische, so chze Bos bycz proschenn, hdyz schto dawacz dyrbi.

Tak wufhpa netko profeta w swojej komorje swoju wutrobu psched Bohom, bjes tym, so ton mormy pobla na lozu lezi. „Anjeze, moj Bozo, by ty tez tej wudowi, pola kotrejez ja hoscz bym, tak sle czinil, so by jeje byna moril?“ Won i tym Bohu zaneho poroka czinicz njecha, o ne! won chze jenoz prajicz: „Anjeze, chzysche dha ty na woprawske teho holza moricz? Ne, ne, ty chzysche jenoz tu macz k pokucze domjescz psches tschiz; to je so tebi rodzil, dyrhjal dha netko to dzeczso w smjerczi wostacz? Ne, luby Anjeze, hladaj i hnadu na tu wudowu! A spomni wschat tez Bobu na to, so bym ja pola njeje i hosczom. Wona je mi wjele dobreho wopofasala, ja bych jej to rady saplaczil, ale ja bym khudy, a nimam niczo; saplacz ty sa mije! Haj, a tez to wopomni, so bym ja twoj profeta. Budu ja hanjenn, budzesch ty tez hanjenn. So by twoje mjeno swjeczene a khwalene bylo na semi, tehodla czin netko, wo czoz tebe proschu.“ A duz je won takle rezczal se swojim Bohom, stanje won a meri so tsi kroc na tym mormym, runje jako chzyl prajicz: ja to dzeczso nepuschczu! a potom wola won i najhlubscheje wutrobny horje do njebies: „Anjeze, moj Bozo, ja cze proschu, njech ta duscha teho dzescza saso k njemu pschindze.“ A hlaj, ton Anjes wufhyschi wolanje swojeho wotrocza, to dzeczso pschindze saso k bebi a Heliab pschinjeje jo jeho maczeri i tymi krotkimi pjecz slowami: „Hlaj, twoj byn je zivy!“ Schto chze prajicz, fajke sbodne wjebele je w tutym wotomknjenju ta maczerna wutroba saczula! Netk sposnaje wona, so by sbodne a krafne myhle byle, kotrez je ton Anjes i nej mel w tutej tyschnosczi. A schto je ta tyschnosc, jej pomhala, to pokaze nam to slowo, kotrez wona k Heliabej praji: „Netk ja sposnaju, so ty muz Bozi by a teho Anjesa slowa we twojim ercze by wernosc.“ Derje, to je wona tez hizom priedy wjedzala, ale netk wona to hischcze wjele jafnischo a wesczische sposnaje, netk we wona se shonjenja, so zadyu Boh njeje, khiba ton Anjes, ton Boh israelski, a so ma wona jemu samemu ziva bycz a tak khodzicz, kaz so derje spodoba psched jeho woczomaj.

Zuba duscha, kiz masch knano netk runje tez srudobu, kiz bedzisch w schuli tschiza a spytowanja, w schkrejerni Bozej, so by twoja wera wjele krafnischja so wopofasala, dnyzli to sachodne sloto, kotrez psches woheh spytane budze, budze dha tez twoja srudoba hischcze so tebi do wjebela pschemobroczech, budze dha tez sa tebe hischcze dzen skhadzecz, hdyz Bozu krafnoscz wohladasch a khwalisch: Won czini, so po srudobje ja wjebely won hladam? — Sawescze haj, to so stanje jeno, so chzesch bebi swoj tschiz a spytowanje k temu kluzicz dacz, k czemuž tebi kluzicz

dyrbi po Bozej woli, mjenujzy so by cze dale bole wucziscziko wot wscheho hreschneho waschnja a cze bliže k Bohu do-wjedlo. Potom mamy hizom priedy tyschnoscze bohaty troscht, potom dze so nam kaz tamnym tjom muzam w zehliwej pjezy, schtworty be pola nich, a my spewamy: Jeno so mam jeha a so moj won je, dha dze prjecz, schtoz boli, dha bym sbodny w jeha swjatej woli. Haj, hdyz je won pola nas, dha kmemy kaz Pawol Silas tam Boha khwalicz tez w czmowym jastwje. Junu pak, ty Zarpathska, ty Nainska wudowa, ty spytana duscha w zehliwej pjezy hubjenstwa, junu, junu dyrbi to, schtoz nas tschi, swoj konz dopacz, junu dyrbi njesbozo wot nas daloko prjecz wostacz; junu budze sa srudnoscz wobdawacz nas wjebelosc (kherl. 420). Tu mamy so bedzicz, tam wudzeluje so dobycze; tu mamy khodzicz w bylsowym dole, tam budze Boh setrecz wschitke bylly i naschich woczom; tu mamy so dzelicz wot lubych pscheczelow, tam dyrbimy so saso witacz a wohladacz i wjebelom; tu maja wumrjecz naschi lubi, tam budza zivi naschi mormi. „Hlaj, twoj byn je zivy!“ Tu je Zarpath, Boza schkrejernja tam je Bethel, Bozi dom, mesto polneho sjewjenja jeha krafnoscze. — Tam sesthadza mi swetko jafne, so potajnoscz sposnaju a mjenuju to swjate, krafne, schtoz k wufledzenju njebe tu; tam moj duch i dzakom spomina na wschitke dziwne podacza (807, 7). Hamjen. Kgr.

Dwe njerunej mandzelstwie.

(3. pokračowanje.)

IV.

Bo netotrych dnjach — zne bechu domoj skhowane abo do wulkih stohow (sajmow) swozene — besche wojnarjez mischtr sapuczowal byl a halke w nozy wokoło 12 i mesta po puczju do wshy so wraczil. Runje pschi meschczanski puczju pak tsi stoji wowka a rozki stejachu, kiz Bjarnatezom kuschachu.

Wojnat nimo nich dzesche. Duž so jemu sesda, jako by tam neschto do klomy so skhowalo. Won chzysche pohladacz hicz; tola bebi myhlesche: „to budze najstericho wandrowski, kiz tu lehwo pyta; ja jeha i njeho wuhnacz njecham. Schto we, kaf njesbozowny je a schto je na jeha njesbozu we winje.“ Duž dale sashesche a so k merej lehny, hdyz besche priedy swoje paczerje po swuczennym waschnju wuspewal.

Tola ledma be trochu pospak, hlaj, schto to be? Njebu wo wshy woheh trubjenn? Esnano so jemu dzije? Ne, ne, netko tez i weze wohejowy swon swoje srudne synki sczele — a hlaj, tam njedaloko straschne plomjenja k njeju kapaju. Sdže moze to bycz? Esnano na dworje abo pola Klimantez? Tola na pomoz, so njebychu ludzo a slot w plomjenjach konz namakali. Kucze so swobleka a potom won do wshy. Tam hizom bykawa stejesche. Runje na nju a potom won k wohenej. Ale schto dha so palesche? Bechu to te tsi sajmy. Straschne plomjenja wetr hischcze wjetsche a straschnische czinjische a klomjane sapalenzy i wetrom daloko a scheroko do wschich stronow letachu. Srosbnny napohlad besche, pschihladowacz, kaf woheh to zerje, schtoz besche czlowiska proza plahowala a schtoz be tak pomaku rostko a srawiko. Czinicz wschat so tu niczo njehodzesche.

Bo khwili pschihna Bjarnat. Eso jara dziwajo, so so jeha stohi pala, won selicz a kactowacz pocza na teho njesnateho njedoczinka, kiz je woheh sakožik.

„Esama wot so so kloma njepali. To je mi netajki njepcheczal klubu czinicz chzyl. A kajku schtodu smiju? Sawesczene drje mam, ale schto dha sawesczaze towarstwo dawaj? Schtoda zenje sarunana njeje. „Polizajo“, tak k polizajej pschistupi, „hla-

dajće, so bñschće njedocžinka wußlědžili. Bjes khostanja wostacž njekmė. A to móžecže wjedźecž; mjes mojimi pscheczelemi sa nim phtacž njetriebacže! Pschindžće na ranje te mni, knano móžu wam prawy plėd pokazacž!"

"Derje", polizaj wotmolwi, wšchón wjebeły, so knano tu jeho phtaze džělo tak cžežke njebudže. "Sa chzu na ranje t wam pschindžć."

"Sm, hm", stary schėdžimz, kiž bėšche to wšcho kłyschał, dofelž blifko stejescze, t někotrym druhim schepny, so daloko kłyschecž njebė: "Kohož najbóle pali, tón so najprjedy samolwja. Sa njechał schėdžiwne wlošy mēcž, hdyž tu Bjarnat kwoje nimale wuroscžene a nětko mokre do stohow swožene žito, w kotrymž je tak wjazy kufele a kostijanža hačž rožki a pschėnžy, kam sapalił njeje. Derje sawėscžene pak ma a tak hotowe pjenjehy dostanje, a tych ženje doscž dostacž njemóže, so by se kwojej žonu, tutym rjebłom, w mėsčczanskich wjebelach so walał. Wėrcže mi, nihtó njeje woheń sałožil hačž wón. Nětko chže, kaž něhdy krawony kłězor Nero na kšesčizjanow, tak na jeneho kwojich njepscheczelow winu walicž. Tola njech jeno cžini. Woheń we kweđomnju hižom ma a knano tutón woheń jeho kameho jezerje. Sa wješ žana schłoda była njebny."

"Haj", drusy wobkrucžachu, "radšcho hačž tu w našcej wšy bychmy jeho něhdyž w Amerizy abo Australiskej wjedžili. Do naš so wón se kwojim hrosnym žiwjenjom njehodži."

Woheń bėšche mjes tym so pomjenškil a ludžo so rosenđžechu kóždy do kwojeho domu. Ale nimale wšchitzu bėchu pschėkweđcženi, so je sapaleł Bjarnat kam.

Tak sańdže něšcto dnjom. Nikoho hišcže sajeli njebėchu a duž so tež wo wohnju wjele wjazy njerēcžescze. Senož tu a tam by schtó na njón spomnil.

Polizaj bėšche hižom cžascžišcho pola Bjarnata pobyl. Sažo tam wó istwoje i nim kėdžescze a i nim wo wohnju rēcžescze.

"Ale wy móžecže mi wėricž, nihtó druhi", tak Bjarnat do njeho rēcžescze, "woheń sałožil njeje hačž Surzež wojnał."

"Ale to tola skoro wėricž njemóžu", polizaj wobkrucžescze, "na wojnarja hišcže ženje žana skóžba była njeje. Žyła wješ jeho kłwali. Tež je w dobrých wobstejnoscžach a ma w domje sbože kaž i cžežka schtó druhi. Cžehodla dha dyrbjal runje wón so do tajkeho stracha podacž, druhemu woheń sałožicž? Pschede wšchėm je tež bohobojasny pobožny muž, kiž po kwojim kweđomnju kłhodži."

"Ach pobožny", Bjarnat hnėwny i ruku wo blido prašny, "pschindžće jeno tutym mutarjam. To so cži prawi. Na sbacže luta luboscž, ale pokni falscha, a wojnał je najhórschi. Wón je to byl. Pokłuchajće hišcže juntrócž na to, schtož kym wam hižom džekacž krocž prajil: Tutón wječor bėch so won podal do kušobneho mėsća na schkleńzu piwa. Wokolo polnozy domoj džěch. A duž widžach prjedy so wojnarja domoj hič. Dofelž kym so i nim swadžil, njechach jeho doscžahnyč, a duž pomału sa nim stupam. Hdyž t fajmje pschindu, dha žyle derje widžu, tak wón tam stejo wosta a so fajmje bližescze. Na wokomil so něšcto sažehli. Potom kwoj pucž domoj džěšche. Sa kėbi na nicžo ste njemyslu, knano bėšche kėbi tam wojnał sa cžichim zigaru sažehlicž schoł; na to domoj du. Nětko pak wėm, schto je tam pschi fajmje cžinil. Wėscže je tam so žehlazny zunder položil a półber do blifkosče, a hdyž bėšche tute pasle napowlakł, je dale schoł. Posdžišcho je woheń wudyril. Wón je jón sałožil. Wón je so na mni wječicž chžyl."

"Ale schto dha ma na waš?" so polizaj woprašča.

"Sa bėch", Bjarnat wotmolwi, "so dla jeho njelepeho sadžerženja pschėd lėtami na njeho roshněwal a jemu wjazy džěkacž

njedach. To je mi sa što wšał a nětko so wječik. Spuschcžeje so na to."

Polizaj i kłowu tšchafescze: "Džiwna wėž. Sa wojnarrej nihdy tajke něšcto njedowėrju. Ale — wšcho na njeho kweđcži. Skoncžnje budu jeho tola do pschepytowanja wšacž dyrbjecž. Schtó móže tu hinał."

Na to woteńdže.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

* **Na mėsćno knjesa kantora a wyschšeho wuczerja Kaplera** pschi Michalskej žyrkwi w Budyschinje, kotryž na derje sašluženy wotpocžinł dže, je so wuśwolil knjes žyrkwinski wuczeł Polał, w tu kłwilu w Malešchczach. Knjes kantor a wyschšchi wuczeł Kapleł narodži so 12. junija 1851 we Wownjomje pola Budyschina. Wón je Budyski krajnostawski seminar wophtal. W lėcže 1872 bu i wikarom, 1874 je statnym wuczerjom w Rachtlowje. 1875 bu sa pomozneho, 1876 sa statneho wuczerja pschi mėsčczanskej schuli w Budyschinje postajeny. 1884 bu sa žyrkwinskeho wuczerja pschi Michalskej žyrkwi wuśwoleny, hdyž nětko psches 30 lėt se žohnowanjom skutkuje. Wóh tón Knjes wobradž jemu lubošny wječor žiwjenja!

* **S Možacžiz.** Schtož je loni wójna sahačila, je so tola lėtka i najmjenšcha i džěla wuwjedło, byrnjež wulka wójna pschezo howrila. Našce nowe byrgle so sańdženu njedželu, 12 septembra, jednorje a cžicho pokwječichu, kaž kėbi kłutny cžab žada. Šrjedu do teho so wone psches knjesa diktora žyrkwinskih muśikow Štoby-Žitawšeho w pschitomnosčzi twarža byrglow, knjesa Šsow-Budyskeho, a tutomneho duchowneho a kantora pruhowachu a sa dobre a kłmane spósnachu a so na to žyrkwinskemu pschėdstejicžestwu pschepodachu a so i dobom we kwojej wobschėrnoscžzi a rjanoscžzi pokazachu. Njedželu duchowny nowe byrgle wožadže na kėrbstej kaž na němstej Božej kłuzbjje se kwojedžėnskej rēcžu pschepoda, a knjes kantor a knjes organista Thomas i Lubija w pschitomnosčzi knjesa byrglow-twarža Šsow-młodeho pokwječėnske kłėrlusche a kwojedžėnske hry hrajesčtaj, i tym pokazuju, kėlko krašneho a rjaneho móža nam tute nowe byrgle posćicžicž, kotrež so tajke, so w bližšcej a dalschkej wokolnosčzi jich runjecža drje lėdma namafach, wošebje tohodla, dofelž maja w kėbi trompetu a tak mjenowany spinazy kłamor. Wóh tón Knjes chžyl našchemu krajej bórny sažo kłoty měr spožcžicž, so by mohla potom Možacžanska wošada tež tón druhi wulki džěl kwojich hižom do wójny sapocžanyh džěłow pschi žyrkwi wuwjesč a došoncžicž a potom we wobnowjenym Božim domje i polnymi kłosami nowych byrglow Bohu kwoje spėwy sanoschowacž.

* **Lubi Šsorbja!** Njesabudžće na wójnstu poččonku. Hačž do křjedy, 22. septembra, móže so kóždy na póscže a na banzy sapisacž.

* **Bohužel je sažo nadžije polny mlodženz na bitwischczu padnył,** kotryž chžysche našchemu kėrbstemu ludej kłuzicž. Se to knjes studenta Kencž i Wjelecžina, kym něhdušcheho knjesa fararja dr. Mėrcžina Kencža tam a bratr nětcžišcheho knjesa fararja Wjelecžanskeho.

* **Kuziske žyrkwine kópjena,** kotrež so wudadža wot knjesa wyschšeho žyrkwinskeho radžicžela Rosentranža a so rosdawaju na wšchitkich žyrkwinskih pschėdstejicžerjom, podawaju jara sajamowy nastawł knjesa Biehlly w Budyschinje: "Wo žyrkwinskim trjebanju swonow i wošebitym džiwaniom na Kuzizy." Wny žyrkwinskih pschėdstejicžerjom wošebje na to kėdžbných cžinimy, a knano so wot nich tež druhim škladnosčž posćicži, tón nastawł cžitacž.

Samolwity redaktor: J. Gólč. Šsoburedaktor: K. A. Fiedleł.

Cžisčcžer a nakladnik: M. Smoleł.